

Het 13^e SEOB-bulletin gaat in op de voortgang van het IMF-programma en de voornaamste ontwikkelingen die betrekking hebben op dit programma. De SEOB is een onafhankelijke instantie en heeft als hoofddoel het monitoren en adviseren van de regering over het implementeren van het IMF-programma en het economisch herstelplan. Dit wordt gedaan door te kijken naar duidelijke prestatie-indicatoren. Op onze website – www.seob.sr – worden er regelmatig statistieken en maatregelen, die betrekking hebben op het IMF-programma, overzichtelijk gepresenteerd.

ZESDE REVIEW IMF-PROGRAMMA AFGEROND

Suriname werd in juni 2024 voor de zesde keer binnen het IMF-programma beoordeeld. De zesde tranche is goedgekeurd, na goedkeuring van een verzoek voor niet-nakomen van enkele performance criteria. De goedkeuring is gebaseerd op corrigerende maatregelen die Suriname dient te nemen om de vooraf afgesproken targets te behalen. Hierbij gaat het om de targets voor de lopende rekening van de overheid, de netto internationale reserves en de netto binnenlandse activa. Nu deze beoordeling is afgerond, ontvangt Suriname ongeveer USD 61,8 miljoen uit het overeengekomen bedrag onder het Extended Fund Facility, een bijzondere leenfaciliteit van het IMF.

Het IMF benadrukt het belang van structurele aanpassingen, met name het afbouwen van subsidies voor nutsvoorzieningen en het verhogen van belasting over toegevoegde waarde (btw) inkomsten. Fiscale discipline, tegengaan van witwassen en corruptie, het sociaal programma en het versterken van instituten blijven lange-termijn aandachtspunten voor Suriname. Het IMF verwacht dat de inflatie dit jaar verder afneemt en de economie met ongeveer 3% groeit. Er wordt ook verwacht dat het investeerdersvertrouwen zal toenemen. Een lichtpunt volgens het IMF is het proces in het herstructureren van de staatsschuld en het volledig inlopen van binnenlandse aflossingsachterstanden.

VOORTGANGSANALYSE IMF PROGRAMMA

De SEOB constateert dat er in de afgelopen maand enige voortgang is in de uitvoering van IMF-maatregelen, op basis van rapportage van het lokale IMF-kantoor. Bij de maatregelen die onmiddellijke aandacht vereisen legt het IMF vooral de nadruk op anti-corruptie en bestuurlijke maatregelen. De SEOB rekent uit dat per medio juni 2024 ongeveer 61,6% van de maatregelen binnen het IMF-programma zijn afgerond (Tabel 1). Dit was vorige maand nog rond de 60,5%. Indien de progressie met 1,5%-2% per maand is, onderstreept dit het belang van een IMF 2 programma om te geraken tot 100% uitvoering.

Tabel 1. Status maatregelen IMF-programma

Beleidsgebied	Afgerond	In uitvoering	Overig
A: Monetair en wisselkoersbeleid	64,3%	33,3%	2,4%
B: Fiscaal beleid	60,6%	12,1%	27,3%
C: Schuld	66,7%	33,3%	0,0%
D: Financiële sector	62,5%	29,2%	8,3%
E: Bestuur	55,9%	32,4%	11,8%

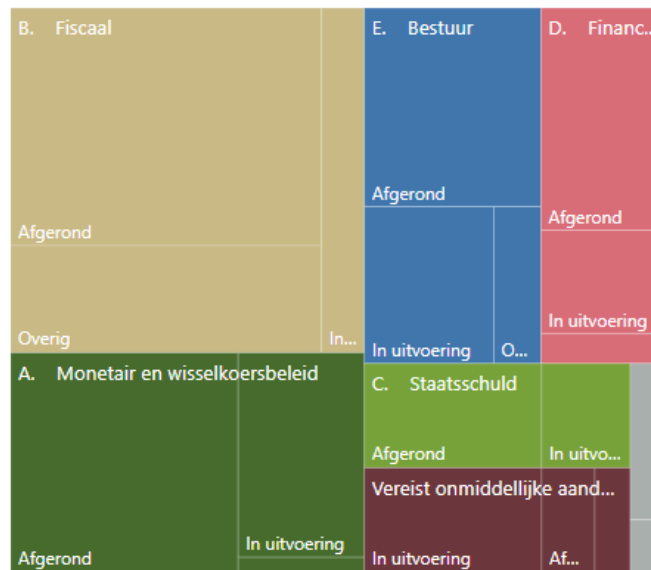
F: Overig	75,0%	25,0%	0,0%
Totaal	61,6%	24,9%	13,5%

Opmerking: "Overig" houdt in dat de maatregel is uitgesteld of nog niet is aangevangen, of dat de status van de maatregel onbekend is. De maatregelen die onmiddellijke aandacht vereisen worden bij elke IMF-review herzien en vormen ook onderdeel van beleidsgebieden A tot en met F. Bron: Calculaties SEOB met data IMF-monitoringsmatrix.

Het merendeel van de openstaande maatregelen – categorie "overig" – is binnen het Fiscaal alsook Bestuurlijk deelgebied (zie Figuur 1). Enkele belangrijke maatregelen die recentelijk zijn afgewerkt:

- Een wetswijziging indienen bij de Nationale Assemblée voor de Deviezenregeling 1947, in overleg met het personeel van het IMF, om eventuele afwijkingen van de gewijzigde Bankwet van 2022 te corrigeren.
- Beoordelen van de sociale overheidsuitgaven en publiceren van een strategisch plan met een tijdslijmiet om de efficiëntie en effectiviteit van sociale uitkeringen te verbeteren.
- Verplichten van alle ministeries om de stand van de achterstallige betalingen aan het Ministerie van Financiën en Planning te rapporteren.

Figuur 1. Status IMF measures

Bron: Calculaties SEOB.

SEOB MARKEERT ÉÉNJARIG BESTAAN

De Suriname Economic Oversight Board (SEOB) heeft op 1 juni 2024, haar eerste jubileum herdacht. De primaire doelstelling van de SEOB is en blijft het monitoren en adviseren van de regering over de implementatie van het IMF-programma en de daarbij behorende economische indicatoren. Ook evalueert de SEOB de impact van de IMF-maatregelen op de economie en de samenleving. De SEOB streeft ernaar om alle stakeholders op een rationele, integrale en transparante manier te blijven informeren over de voortgang van het IMF-programma.

Realisaties 2023-2024

De SEOB voert sinds haar oprichting op 1 juni 2023 diverse gesprekken om inzichten te verkrijgen in de voortgang en bottlenecks rondom het IMF-programma. Enkele van deze gesprekken waren het overleg met het technisch team van het Tripartiet Overleg, high-level overleg met de IMF-missie in het kader van de 4e, 5e en 6e review, en overleg met diverse stakeholders, waaronder het Ministerie van Financiën en Planning, de Belastingdienst, Bureau Staatsschuld Suriname en AML-PIU.

Uit deze overlegmomenten zijn belangrijke resultaten bereikt en wordt de informatie over macro-economische en fiscale data, transparanter vertaald naar de samenleving. Deze informatie wordt in de vorm van statistieken gepresenteerd op de website www.seob.sr. Daarnaast wordt er door middel van

een maandelijks bulletin gecommuniceerd over de IMF-maatregelen en de impact hiervan op de samenleving. Ook wordt de achtergrond van de maatregelen en uitdagingen gecommuniceerd naar de samenleving via informatiesessies met belanghebbenden uit de private, publieke en maatschappelijke sector.

Met verschillende instanties is een samenwerking tot stand gekomen voor de verstrekking van macro-economische informatie. Bovendien is de SEOB door het IMF erkend als volwaardige gesprekspartner, wat de kwaliteit en betrouwbaarheid van haar werk benadrukt.

Uitdagingen

Ondanks de behaalde successen ziet de SEOB nog vele aandachtspunten. De uitvoering van het huidige IMF-programma blijft een uitdaging voor alle betrokken partijen. Het voorverkiezings- en verkiezingsjaar kunnen de uitvoering verder onder druk zetten. De SEOB benadrukt daarom het belang van langdurige toewijding van alle betrokken partijen om dit programma succesvol te maken.

Het behouden van de betrokkenheid van het overlegorgaan en alignen van agenda's van SEOB en stakeholders is ook een uitdaging. Daarnaast blijft de uitvoering van het IMF-programma een voortdurende uitdaging voor alle betrokken partijen vanwege het gebruik aan capaciteit bij de overheid en politieke non-alignment. De SEOB blijft zich inzetten voor onafhankelijke en strikte monitoring van het IMF-programma vanuit het perspectief van de private sector.

VOORUITZICHTEN EN AANBEVELINGEN

- De SEOB pleit voor een follow-up IMF-programma om instituties te versterken, zodat de resultaten van het huidige IMF-programma behouden blijven. Het nieuwe IMF-programma moet ook ertoe leiden dat de overheid na afloop van het huidige programma haar financiën duurzaam beheert. Het vervolgprogramma moet zich richten op versterking van budgettaire controles, verbetering van transparantie en verantwoording, en capaciteitsopbouw binnen overheidsinstellingen zoals de belastingdienst, de rekenkamer, CLAD, en het Bureau voor de Staatsschuld. Duurzame overheidsfinanciën dienen centraal te staan, waarbij het sociaal programma efficiënt wordt ingericht. Daarnaast pleit de SEOB voor de oprichting van een nationaal AML/CFT-instituut.
- Binnen het IMF-programma ligt de nadruk de afgelopen periode vooral op maatregelen in de deelgebieden "Deugdelijk Bestuur" en "Anti-corruptie". De SEOB is van mening dat het doorvoeren van deze maatregelen de institutionele versterking van Suriname zal bevorderen, vooral met het einde van het IMF-programma in zicht.
- De SEOB benadrukt het belang van het bestrijden van fraude, corruptie en witwassen (AML/CFT) om een goed investeringsklimaat te creëren, investeerders aan te trekken en een gelijk speelveld voor bedrijven in Suriname te garanderen. De Wereldbank schat dat jaarlijks 5% van het BBP wereldwijd verloren gaat door corruptie.
- In het verlengde hiervan benadrukt de SEOB het belang van het doorvoeren van de CFATF-aanbevelingen en adviseert zij leden van de private en bancaire sector op te nemen in de Nationale Anti-Money Laundering Commissie en AML-PIU. Dit is noodzakelijk vanwege de compliance-eisen in de private sector, met name het bankwezen.

- De SEOB pleit voor het planmatig inrichten van sleutelinstellingen in Suriname om deze gereed te maken voor de (offshore) olie- en gasindustrie. Ongetwijfeld, zullen investeringen in deze sector een stimulans geven aan de economische groei. Echter blijft het een vraagstuk hoe de inkomensgelijkheid ook ten gunste beïnvloed kan worden. De SEOB blijft aandringen op de ontwikkeling van een local content plan. Hierbij moet er ook rekening worden gehouden met het goed afstemmen van het onderwijs en het arbeidsaanbod op de vraag. Daarnaast is het noodzakelijk dat er beleid geformuleerd wordt voor de milieueffecten van de olie- en gasindustrie.

<http://www.seob.sr>
secretary@seob.sr

